

**Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides
aprēķināšanas un piemērošanas kārtību**

Nr.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
1.	2. Šī kārtība neattiecas uz elektroenerģijas ražotājiem.	<p style="text-align: center;">AS “Sadales tīkls”</p> <p>Ņemot vērā, ka likuma grozījumu mērķis ir bijis veicināt elektroenerģijas patēriņa pieaugumu un sniegt ieguvumu visiem pārvades lietotājiem, uzskatām par lietderīgu papildināt kārtībā uzskaitītos kritērijus ar nosacījumu, ka atlaide netiek piemērota lietotājiem, kas pārslēdzas no sadales sistēmas pie pārvades sistēmas pieslēguma. Lietotāju migrācija starp sistēmām samazina jau izbūvētās infrastruktūras izmantošanas efektivitāti un negatīvi ietekmē citus sadales sistēmas lietotājus, tāpēc pārslēgšanās nebūtu papildus atbalstāma. Ņemot vērā arī Elektroenerģijas tirgus likuma 17.panta otrajā daļā noteikto, ka pieeja sadales sistēmai paredz arī pārvades sistēmas pakalpojumu izmantošanu Latvijas teritorijā, pārslēgšanās no sadales uz pārvades sistēmas pieslēguma</p>	<p style="text-align: center;">Netiek ņemts vērā</p> <p>Ievērojot Likuma grozījumu anotācijā ietvertu skaidrojumu par Likuma grozījumu mērķi – ar pārvades tarifa atlaides noteikšanu veicināt elektroenerģijas patēriņa pieaugumu –, Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides aprēķināšanas un piemērošanas kārtībā (turpmāk – Kārtība) ietvertais tiesiskais regulējums nav saistāms ar mērķi samazināt lietotāju motivāciju mainīt sadales sistēmas pieslēgumu uz pieslēgumu pie pārvades sistēmas. Regulatora ieskatā, jāņem vērā, ka pieslēguma izveidošana pie pārvades sistēmas saistīta ar būtiskām investīcijām, līdz ar to ir sagaidāms, ka lietotāji izvēlēsies izveidot pieslēgumu</p>	2. Šī kārtība neattiecas uz elektroenerģijas ražotājiem.

		<p>izmantošanu, neatbilstu likuma grozījumu mērķim veicināt jaunu pārvades sistēmas pieslēgumu (papildus patēriņa) attīstību, jo pēc būtības šāds lietotājs būtu tikai mainījis veidu, kādā tas saņem pārvades sistēmas pakalpojumus. <u>Ierosinām papildināt Kārtības projektu ar papildu kritēriju, to lietotāju noteikšanai, kuriem piemērojama elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaide. Ierosinām izteikt Kārtības 2. punktu šādā redakcijā:</u></p> <p>“2. Šī kārtība neattiecas uz:</p> <p>2.1. elektroenerģijas ražotājiem;</p> <p>2.2. lietotājiem, kuru pie pārvades sistēmas pieslēdzamais objekts ir pieslēgts elektroenerģijas sadales sistēmai”.</p>	<p>pie pārvades sistēmas vienīgi tādā gadījumā, ja tas ir ekonomiski pamatoti.</p>	
III. Citi priekšlikumi un komentāri				
1.	<p>1. Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa atlaides aprēķināšanas un piemērošanas kārtība (turpmāk – kārtība) nosaka kritērijus to lietotāju (izņemot sadales sistēmas operatoru) noteikšanai, kuru elektroietaisies tieši pieslēgtas elektroenerģijas pārvades sistēmai un kuriem piemērojama elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma tarifa (turpmāk – pārvades tarifs) atlaide, un kārtību, kādā pārvades sistēmas operators aprēķina un piemēro pārvades tarifa atlaidi, un pārvades tarifa atlaides apmēru.</p>	<p>Biedrība “Asociācija - Saules Enerģija Latvijai”</p> <p>Konsultāciju dokumenta pamatojumā ir norādīts, ka tarifa atlaide ir piemērojama tikai tiem sistēmas dalībniekiem, kuriem ir piemērojams elektroenerģijas pārvadīšanas tarifs un tarifs par pārvades jaudas uzturēšanu, tai skaitā tarifa atlaidi attiecināt tikai uz lietotājiem, bet neparedzēt pārvades tarifa atlaidi elektroenerģijas ražotājiem. Papildus tiek norādīts, ka tarifu atlaidi ir lietderīgi piemērot maksai par jaudas uzturēšanu, kas nav atkarīga no elektroenerģijas patēriņa.</p>	<p style="text-align: center;">Sniegts skaidrojums</p> <p>Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 1.panta otrās daļas 10.punktam <i>elektroenerģijas ražotājs ir fiziskā vai juridiskā persona, kura ražo elektroenerģiju vai izmanto elektroenerģijas uzkrātuvi, lai nodotu elektroenerģiju sistēmā.</i> Regulatora sagatavotais konsultāciju dokuments ņem vērā spēkā esošo tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru enerģijas uzkrātuves nav uzskatāmas par elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem un ir pielīdzināmas elektroenerģijas ražotājiem. Savukārt atbilstoši konsultācijai nodotajai Kārtības</p>	

<p>2. Šī kārtība neattiecas uz elektroenerģijas ražotājiem.</p> <p>3. Pārvades sistēmas operators lietotājam, kurš ierīko jaunu pieslēgumu pie pārvades sistēmas (izņemot speciālo pieslēgumu), piemēro pārvades tarifa atlaidi:</p> <p>3.1. 80% apmērā no lietotāja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir mazāka par 25 MW;</p> <p>90% apmērā no lietotāja maksas par pārvades jaudas uzturēšanu, ja jauna pieslēguma uzstādītā jauda ir vienāda vai lielāka par 25 MW</p>	<p>Virzītā likumprojektā Nr. 730/Lp14 “Grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā” redakcijā redzams, ka elektroenerģiju uzkrājošās sistēmas turpmāk - BESS vairs netiek ietvertas pie termina elektroenerģijas ražotājs, bet gan izdalītas atsevišķi ar jaunu terminu “elektroenerģijas uzkrātuves operators”. BESS funkcionāli var būt integrēta atjaunīgās enerģijas objektā nodrošinot uzkrātuves uzlādi tieši no atjaunīgās enerģijas stacijas, vai uzlādi no sistēmas operatora tīkla. BESS var tikt izveidotas arī kā atsevišķs elektroenerģijas sistēmas elements paredzot, ka uzlāde tiek veikta tikai no elektroenerģijas tīkla. Abos gadījumos BESS spēj nodrošināt sistēmas palīgpakalpojumus. Enerģijas uzkrāšanas gadījumā no tīkla BESS darboties kā lietotājs patērētājs gadījumos elektroenerģijas uzkrāšana.</p> <p>Elektroenerģijas uzkrājošo iekārtu darbība neparedz nepārtrauktu sistēmas izmantošanu, tāpēc elektroenerģijas tīkla tarifiem ir būtiska ietekme BESS sistēmu ieviešanai. Ņemot vērā BESS darbības specifiku būtiskā ietekme ir tieši fiksētai maksai par jaudas uzturēšanu.</p> <p>Lūdzam SPRK sniegt skaidrojumu vai konsultāciju dokumentā norādītā atlaide tiktu piešķirta ierīkojot jaunu pieslēgumu BESS. Gadījumā ja SPRK un pārvades sistēmas operatora ieskatā atlaide nav piemērojama, lūdzam SPRK un sistēmu</p>	<p>projekta redakcijai pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu atlaide elektroenerģijas ražotājiem netiek piemērota.</p> <p>Regulators papildus vērš uzmanību, ka uzkrātuvju gadījumā, ja regulējums Elektroenerģijas tirgus likumā tiks grozīts, uzkrātuvju operatoriem nosakot atsevišķu lomu elektroenerģijas sistēmā, nav viennozīmīgi skaidrs likumdevēja redzējums par to, kā uzkrātuvju darbība varētu veicināt elektroenerģijas patēriņa pieaugumu. Uzkrātuvju esība varētu palielināt uzskaitīto elektroenerģijas patēriņu, tomēr plašākā funkcionālā un valsts energobilances izpratnē uzkrātuve veic vienīgi enerģijas uzglabāšanas funkciju, kuras patēriņš faktiski ir salīdzinoši neliels un rodas no uzkrāšanas procesa tehnoloģiskajiem zudumiem. Līdz ar to, ja likumdevējs saskata nepieciešamību tarifu atlaidei piemērot arī tādiem lietotājiem, kuru īpašumā vai valdījumā ir enerģijas uzkrātuve, Regulatora ieskatā, šāds regulējums būtu jāparedz Likumā.</p>	
---	--	--	--

		operatoriem paredzēt jaunu tarifu kategoriju BESS.	
2.		<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Konsultāciju dokumentā un Kārtības projekta redakcijā pārvades sistēmas lietotāju pieslēgumu raksturošanai tiek lietoti dažādi jēdzieni jaudas apzīmēšanai – "pieslēguma atļautā slodze" un "uzstādītā jauda". No sadales sistēmas operatora pieredzes tie ir divi dažādi tehniskie parametri. Ņemot vērā, ka kārtības kontekstā pieslēguma jaudas lielumam ir būtiska nozīme attiecībā uz piemērojamo atlaides apmēru, viedokļu apkopojuma dokumentā lūdzam paskaidrot, kāda savstarpējā sasaiste ir jēdzieniem “pieslēguma atļautā slodze” un “uzstādītā jauda” pārvades sistēmas pieslēgumos.</p>	<p>Sniegts skaidrojums</p> <p>Kārtības projektā ir lietots viens termins “uzstādītā jauda”, kas ir kritērijs pārvades sistēmas pakalpojumu tarifa atlaides piemērošanai. Savukārt konsultāciju dokumentā termins “pieslēguma atļautā slodze” minēts skaidrojošā nozīmē.</p>
3.		<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Atļautās slodzes efektīvas izmantošanas procesa ietvaros sadales sistēmas operators saskarās ar gadījumiem, kad attiecīgā atbalsta perioda laikā sistēmas lietotājs savā pieslēgumā uzstāda elektroenerģijas ražošanas iekārtas un kļūst par elektroenerģijas ražotāju. Iespējams līdzīga situācija var iestāties pārvades sistēmas pieslēgumos. Lūdzam izvērtēt un nepieciešamības gadījumā sniegt skaidrojumu viedokļu apkopojuma dokumentā vai dokumenta redakcijā, kā</p>	<p>Sniegts skaidrojums</p> <p>Ja sistēmas lietotājs papildus izbūvēs elektroenerģijas ražošanas iekārtas un samazinās uzstādīto jaudu, lietotājam atlaide tiks piemērota atbilstoši uzstādītajai jaudai.</p> <p>Papildus jāuzsver, ka atļautās slodzes efektīvas izmantošanas procesa ietvaros sadales sistēmas operators AS “Sadales tīkls” noteica noteiktu pieslēguma efektīvās noslodzes līmeni, kas lietotājam ir saistošs atlaides piemērošanā. Elektroenerģijas</p>

		<p>tiks vai netiks ietekmēta atlaides piemērošana situācijā, ja pārvades sistēmas lietotājs atbalsta piemērošanas periodā attiecīgajā objektā kļūst arī par elektroenerģijas ražotāju.</p>	<p>lietotājam, izbūvējot elektroenerģijas ražošanas jaudas, ir iespējams pašpatēriņš, kas, nemainoties kopējām lietotāja patēriņa vajadzībām, radīja riskus nesasniegt AS “Sadales tīkls” noteikto pieslēguma efektīvās noslodzes līmeni. Konsultāciju dokuments par elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu atlaidi neietver efektīvās noslodzes kritēriju, tāpēc atlaides piemērošana netiek ietekmēta.</p>	
--	--	--	---	--

Jakoviča, 67097232, ginta.jakovica@sprk.gov.lv